

Jaakko Happonen kuoppainen tie huipulle – ja potkujen kautta takaisin maan pinnalle

■ **Diplomi-insinööri Jaakko Happonen poki viime vuoden lopulla World Economic Forumin teknologiapioneeripalkinnon espoolaisen teknologiayhtiön Enfucell Oy:n toimitusjohtajana. Tämän vuoden puolella oli vuorossa toinen näkyvä kansainvälinen palkinto Red Herring. Toukokuussa 2007 Happonen totesi olevansa potkut saanut entinen toimitusjohtaja.**

Jari Peltoranta

Kansainvälisten tunnustusten takana oli Enfucellin kehittämä ympäristöä säästävä paperinen paristo Softbattery. Palkinnot ovat siivittäneet pariston kysyntää, ja yritykselle satelee tarjouspyyntöjä ympäri maailmaa.

Pehmeän pariston alkuperäinen keksijä on Enfucellin kehitysjohtaja, tekniikan tohtori **Xia-Chang Zhang**, joka valittiin hiljattain yhdeksi vuoden 2006 vaikutusvaltaisimmista ulkokiinalaisista maailmassa.

”Maailman mahtavat RFID- ja kosmetiikkayritykset ovat ottaneet yhteyttä. Siitä on voinut valita parhaat päältä”, **Jaakko Happonen** kuvaili tilannetta 10. toukokuuta 2007. Samana iltana haastattelun jälkeen yhtiön hallitus päätti vapauttaa Happonen tehtävistään.

Ekologinen ja edullinen

Ohutta, taipuisaa paperiparistoa voidaan käyttää virtalähteenä esimerkiksi älykor-teissa, lääkelääkäreissa, sähköisessä pape- rissa ja radiotaajuuksilla toimivissa etätun-

Ilman viinaa – Herran armosta

Jaakko Happonen valmistui kemian diplomi-insinööriksi Teknillisestä korkeakoulusta vuonna 1984. Työura suuntautui aluksi pakkausteollisuuteen. Myöhemmin tie vei suodatinpapereita ja paperiteollisuudelle kemi- kaaleja toimittavissa yrityksissä tehtaanjoh- tajaksi saakka.

1990-luvulla elämä alkoi takkuilla runsaan alkoholinkäytön vuoksi. Lopulta tilanne joh- ti potkuihin paristakin työpaikasta ja avio- eroon vuonna 2002. Viina oli ollut mukana kuvioissa teekkarivuosisista lähtien, mutta ju- hannuksena 2003 kiintiö tuli täyteen. Juomi- nen oli pakko lopettaa.

”A:lla alkava vertaistukiryhmä auttoi mi- nut kuiville. Siellä puhuttiin korkeammista voimista. Puoli vuotta raitistumisen jälkeen alkoivat uskonasiat kiinnostaa, vaikka olin aiemmin kovasti vastustanut niitä”, Happon- en muistelee.

”Rukoilin joskus illalla, että Herra auta ja pidä minut raittiina. Oli pakko kaivaa *Raa- mattu* esiin, kun yritin rukoilla Isä meidän -rukousta enkä muistanut miten se menee. Siitä alkoi perusteellinen arvomaailman ja elämän muutos.”

Vuonna 2004 Happonen löysi uskonsisa- ren **Aulin**, josta tuli hänen vaimonsa.

Softan kautta takaisin juurille

Raitistumisen jälkeen Happonen ura alkoi löytää suuntaa it-maailman softapuolelta. Yhteistyö keksijäyrittäjän kanssa ei kuiten-

nistetekniikoissa (RFID).

Enfucellin Softbattery toimii perinteisen nappi- tai sormipariston tavoin. Erona on, että siinä ei käytetä raskasmetalleja tai muita syövyttäviä tai myrkyllisiä aineita.

Paristo hyödyntää paperia elektrolyytin sisältävänä separaattorimateriaalina. Separaattorin toisella puolella on sinkkiä ja toisella mangaanidioksidia. Ionit kulkevat anodista katodiin vedestä ja sinkkikloridista muodostuvan elektrolyyttiliuoksen läpi separaattoripaperin huokosissa ja muodos- tavat virtaa kuten tavallinen paristokin.

Paperipariston patenttisuojaus on toteu- tettu pelkkää tuotesuojauksia laajemmin. Myös massatuotantoteknologialle on haet- tu laajaa suojaa.

”Ihmiset pyrkivät luottamaan omiin voimiinsa niin kauan kuin suinkin. Ehkä se ärsytti, että annoin kunnian saamistani palkinnoista Jumalalle”, **Jaakko Happonen** pohtii.

kaan oikein sujunut. Vuoden 2005 helmi- kuussa tuli kutsu Xia-Chang Zhangin työto- veriksi Enfucelliin.

”Ensimmäinen vuosi painettiin Zhan- kun kanssa kahdestaan hommia Teknillisen korkeakoulun automaatiotekniikan laborato- riossa hänen huoneessaan”, Happonen ku- vaiilee.

”Suunnittelimme yhdessä patterin raken- netta ja materiaaleja. Pakkausteollisuuden ja kemian DI:n taustani antoi hyvän pohjan työlle. Loppuvuodesta yksi alkuperäisistä osakkaista myi viidenneksen osakepottinsa minulle lähes ilmaiseksi. Hän katsoi riskin niin suureksi, että epäili firman menevän konkurssiin.”

Yritys toimi aluksi Tekesin perustamis- lainan turvin, ja vuoden 2006 alussa Aloitu- srahasto Vera vakuuttui sen liiketoiminta- suunnitelmasta. Myös Tekes jatkoi edelleen tukeaan. Vararikkoa ei tullutkaan. Sen sijaan talossa työskentelee nyt 15 henkeä, ja määrä kasvaa tasaista tahtia.

”Paperiparisto on tarkoitus saada rullal- ta rullalle -massatuotantoon silkkipainossa syntymäpäivääni 4. heinäkuuta mennessä”, Happonen suunnitteli toimitusjohtajakau- tensa viimeisenä päivänä.

Taas potkut – uskon vuoksi?

Happosen mukaan ei ole helppoa olla julkiuskovainen liikemaailmassa. ”Itsekin olen kohdannut ennakkoluuloja ja peräti vainoa uskoni takia. Olen joutunut vetoamaan sananvapau-teen ja uskonnonvapauteen jopa omassa firmassamme”, Happonen kertoi haastattelussa hetkeä ennen irtisanomistaan.

Yritys ilmoitti 15.5.2007 päivättyssä tiedotteessaan, että toimitusjohtaja Jaakko Happonen on vapautettu tehtävistään 10.5.2007 näkemyserojen

vuoksi. Uuden toimitusjohtajan rekrytointiprosessi käynnistettiin välittömästi. Toimitusjohtajan tehtäviä hoitaa toistaiseksi **Risto Huvila**, joka on toiminut yhtiössä myynti- ja markkinointivastaavana.

”Kahdessa henkilöstökokouksessa on yksi hallituksen jäsenistä sanonut, että uskonasiaani on käsitelty hallituksessa ja sieltä on ilmoitettu, että tämä asia tullaan panemaan kuriin. Näköjään kuriin pano tapahtui irtisanomisen muodossa”, Happonen toteaa jälkihaastattelussa toukokuun lopulla.

Happosen mukaan irtisanomiselle ei ole muuta syytä kuin julkinen uskosta puhuminen työpaikalla ja sen ulkopuolella.

Enfucel Oy:n hallituksen puheenjohtajan **Jussi Suomelan** mukaan irtisanomisen syynä ovat erimielisyydet toimitusjohtajan ja hallituksen kesken siitä, miten yritystä viedään eteenpäin ja kehitetään.

”Kyse ei ole syrjinnästä uskon vuoksi”, Suomela vastaa Happosen väitteisiin. Enempää hän ei halua kommentoida.

”Minulla on oikeus ottaa esille uskoni työpaikallani. Vaadin

hallitukselta julkista anteeksipyyntöä *Helsingin Sanomissa*, *Kauppalehdessä*, *Taloussanomissa* sekä *Tekniikka & Talous*-lehdessä. Mikäli anteeksipyyntöä ei tule, haastan Enfucell Oy:n hallituksen oikeuteen syrjinnästä”, Happonen lataa.

”Tässä alkaa ymmärtää niitä ihmisiä, jotka pitävät uskonsa salassa”, hän hymähtää. ”Itse en pelkää julkisuutta, koska haluan puolustaa sananvapautta ja heikompien oikeuksia. Kostonhalua minulla ei ole.”

Kirjoittaja on vapaa toimittaja.
jari.peltoranta@welho.com